

Datum 2025-02-14
Diarienummer 2024/0559
Ert diarienummer S2024/02055
Handläggare Åsa Hultén

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29)

Myndigheten för delaktighet (MFD) arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar. MFD lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet (MFD) har tagit del av och ser positivt på förslagen i promemorian. MFD ser positivt på aktiviteter riktade till personer med funktionsnedsättning som är arbetslösa, som på olika sätt kan föra den enskilde närmare arbetsmarknaden och egen försörjning. Det är emellertid viktigt att socialnämnden alltid utgår från såväl individens förmåga att delta i aktiviteterna inom aktivitetskravet som individens behov av utvecklande och förberedande stöd, både sett till omfattning och utformning av aktiviteterna.

Myndighetens synpunkter

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning erkänner rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra. Konventionsstaterna ska bland annat främja möjligheter till anställning och befordran för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden och hjälp med att finna, erhålla, bibehålla och återgå till en anställning.¹ Möjligheten till sysselsättning är en viktig förutsättning för att säkerställa delaktighet och ekonomisk trygghet för personer med funktionsnedsättning.

¹ Myndigheten för delaktighet, *Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och fakultativt protokoll till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*

FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har nyligen uttryckt oro bland annat över att det råder hög arbetslöshet bland personer med funktionsnedsättning i Sverige. Det gäller särskilt kvinnor, ungdomar och migranter med funktionsnedsättning samt personer med funktionsnedsättning som tillhör nationella minoriteter.² MFD:s uppföljning av funktionshinderspolitiken avseende 2023 visar att varannan person med funktionsnedsättning inte har någon sysselsättning, jämfört med var femte person i övriga befolkningen.³

Mot denna bakgrund ser MFD positivt på förslagen i promemorian att socialnämnderna får en skyldighet att ansvara för att det finns tillgång till kommunala insatser som möter behovet av meningsfull heltidssysselsättning för vuxna personer som får försörjningsstöd. MFD ser positivt på aktiviteter riktade till personer med funktionsnedsättning som är arbetslösa, som på olika sätt kan föra den enskilde närmare arbetsmarknaden och egen försörjning.

I sammanhanget vill MFD emellertid påtala vikten av att socialnämnden alltid utgår från såväl individens förmåga att delta i aktiviteterna som individens behov av utvecklande och förberedande stöd, både sett till omfattning och utformning av aktiviteterna. En funktionsnedsättning kan handla om en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga, eller om en kombination av dessa. Hänsyn behöver tas även till funktionsnedsättningar som inte alltid är uppenbara. Socialnämnden behöver säkerställa att den enskilde har förutsättningar utifrån sin funktionsförmåga att kunna delta i den aktivitet som erbjuds. Detta är särskilt viktigt då socialnämnden, enligt förslagen i promemorian, ska kunna vägra eller sätta ned fortsatt försörjningsstöd om en person utan godtagbart skäl avböjer att delta eller uteblir från insatser enligt aktivitetskravet. Socialnämnden behöver även se till att den enskilde får individuellt utformat utvecklande stöd, utifrån vad som behövs för att göra just den personen redo att ta ett jobb. Då skulle aktivitetskravet sannolikt kunna fylla en viktig funktion i att föra personer med funktionsnedsättning som är arbetslösa närmare arbetsmarknaden.

² Myndigheten för delaktighet, *Kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Sammanfattande kommentarer avseende Sveriges kombinerade andra och tredje periodiska rapport, Svensk översättning, 2024*

³ Myndigheten för delaktighet, *Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2023, Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken, 2024*

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), avdelningschef Pernilla Börjesson och utredare Åsa Hultén (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt underskriven]

Malin Ekman Aldén